

ABONAMENTE

	In Orașu	In districte.
Pentru unŭ anŭ	24	30 lei.
Pentru jum. anŭ	12	15 —
Pentru trei luni	7	8 —

Orice abonamentŭ neînsoțitŭ de valoare se refușă.

Abonamentele se facŭ numai de la 1 și 25 ale fiecărui lunŭ.

Epistolele nefrancate se refușă și articolii nepublicați se ardŭ.

Pentru rubrica inserțiunŭ și reclame, Redacțiunea nu este responsabilă.

TELEGRAPHUL

APPARE IN TOATE SERILE DE LUCRU

ANUNCIURI

Linia mică pe pagina IV	15 banf.
Reclame pe pagina III	1 leu
" " " II	2 lei
" " " I	3 lei

Pentru Franca : se primescŭ anunțuri și reclame la D-nu Eugène Orain rue Drouot 9. Paris.

Pentru Austria și Germania, la Domnu Philipp Löh, Wien Reichsrathplatz Nr. 2.

Pentru Londra la D-nul Eugène Micoud 81 a, Fleet Street, E. C.

Pentru abonamente, reclame și anunțuri, a se adresa la Typ. Națională, Strada Academiei 24.

DEPEȘI TELEGRAFICE.

(Serviciulŭ privatŭ alŭ Românilorŭ)

Londra, 12 Iuniŭ.— Ministeriulŭ de interne a declaratŭ în camera comunelor că n'are cunoștința despre marele numărŭ de jesiuiți gonțiți din Germania și veniți în Anglita pentru a 'și stabili aci centrulŭ agitațiunilor lorŭ politice în favoarea papei, și că o asemenea încercare arŭ rămânea absolutŭ fără nici unŭ efectŭ.

Atene, 12 Iuniŭ.— Comandantele escadrei franceze, compusă din 8 vase cuirasate și comandată de amiralele Laronciere, a fostŭ prezentatŭ regelui de către d. Gabriac, ministrulŭ Franței.

Conpehaga, 12 Iuniŭ.— Ministeriulŭ Esrup s'a constituitŭ oficial.

Berlin, 12 Iuniŭ.— Camera seniorilorŭ a votat legea modificată de camera deputaților în privința administrării bisericilorŭ catolice.

Triest, 13 Iuniŭ.— Escadra austriacă, compusă din fregata Radetzky, corvetele Frundsberg, Schouner, Nautilus, a plecatŭ așŭ spre Oriente.

Atene, 14 Iuniŭ.— Scotele despre abdicarea regelui și despre sosirea flotelorŭ rusă și turcă suntŭ false. Linistea domnesce pretutindenŭ. Regele și familia sea se află la țera.

BUCURESCI, 4 IUNIŪ

Publicămŭ astă-șŭ *programa* formulată și subscrisă de o cam dată de opozițiunea din Cameră. Acestă programă este drapelulŭ ridicatŭ sub care trebuie să se adune totă națiunea română spre a lupta pentru redobândirea libertății și drepturilorŭ pierdute prin cutesanța regimului și prin diviziunile dintre noi.

Suntŭ două ani de cândŭ, ascultândŭ cererile generalŭ și simfimentulŭ publicŭ, apelamŭ la înțelegerea și strânsa unire între toți omenii de bine; cu toate acestea, seŭ că regimulŭ usa de ore cari miștloce spre a 'și continua sistemulŭ seŭ machiavelicŭ de a *divide spre a governa*, seŭ că cușitulŭ nu ajunsese încă la osŭ, căci această înțelegere, această unire pe terământulŭ principiilorŭ celor mari, a fostŭ imposibilă. Acestă diviziune deci a datŭ curagiu guvernului se usese de toate violințele și se comită toate crimele, fără se-ŭ fie frică de pedepsă. Acestă diviziune a făcutŭ pe fanfaroni ca D. A. Lahovary, care n'au ajunsŭ la ministerŭ de câtŭ prin lingușiri și prin intrige, se bravează totŭ și se ridică la unŭ gradŭ de furōre și rățacire în câtŭ se insulte, prin cuvinte demne numai de domnia sea, omeni cari au lucratŭ aproape o jumătate secolŭ și au făcutŭ ca se aducă și în această țera libertatea

și dreptulŭ omului. Acestă diviziune, în fine, a făcutŭ ca constituțiunea, legile țerei și justiția se devie o ficțiune, pre cândŭ acei cari trebuiau să fie în statŭ o ficțiune deveniseră o putere absolută.

Astă-șŭ însă, reulŭ ajungândŭ la culme, țipetulŭ națiunii a fostŭ așa de tare și așa de resonantŭ, încâtŭ a resbitŭ în toate inimile și fie care a lăsatŭ la o parte urele, animositățile și s'au întrunitŭ toți într'unŭ comunŭ acordŭ ca se scape țera.

Programa dertŭ, ce publicăm, este fructulŭ preocupării generale despre reulŭ ce ne bantue. Noi publicându-o, aderămŭ la dēnsa cu cea mai mare plăcere și vomŭ lupta pentru triumfulŭ ei. De și între subscritorii ei suntŭ omeni asupra cărora amŭ dīsŭ și amŭ avea se dicemŭ multe; dertŭ cândŭ existența libertății și chiar a țerei este amenințată, cândŭ reulŭ crește necontenitŭ, cândŭ carulŭ statului este pe marginea prăpăstiei, cândŭ casa cea mare a luatŭ focŭ, nu ne uitămŭ cine este acela care dă ajutorulŭ trebuitorŭ.

Patria și libertatea înainte de toate!

Unŭ lucru însă amŭ mai dori se facă opozițiunea din cameră. Ea a vădūtŭ că prezența ei în senulŭ majorității nu mai pōte așŭ se aducă nici unŭ serviciu. Se dimisionese dertŭ, ca se nu mai sancționeze cu preșința ei toate actele criminale ale miniștrilorŭ. Ocaziunea cea mai nemerită este acum, cu desbaterea responsului la discursulŭ tronului.

Acestă dorință amŭ mai exprimatŭ-o de mai multe ori și suntemŭ fericiți că ea a găsitŭ sprijinŭ și între redactorii de la *Alegătorulŭ liberŭ*. Se lăsămŭ dertŭ astă dētă se o repetese acestŭ organŭ, care este expresiunea unŭ grupŭ de peste 30 omeni eminenți, tineri și bătrâni:

Felicitândŭ pe deputații români ce au subscrisŭ acestŭ programŭ, dize aceluŭ orndŭ, ne permitemŭ a arēta că părerea noastră este ca, cu ocașia adresei la tron, să facă unŭ contra-proiectŭ în care se arēte suferințele țerii, și, îndeplinită această ultimă datorie de conștiință, să se retragă din această cameră; se nu mai consacre cu preșința lorŭ unŭ simulacru de reprezentățiune, în care totulŭ pōte să existe afară de mandatulŭ națiunii, fără care regimulŭ constituționalŭ nu este de câtŭ tiraniă și minciună.

A se vedea ultime sciri pe pagina III.

Dilele acesteșŭ țiarele străine menționară o scire răspândită că o cōspirațiune republicană este aproape să izbucnescă în Spania. Guvernulŭ spaniolŭ s'a grăbitŭ a da o desmînțire formală acestei sciri. „Nimicŭ nu permite să se presupună ca ordinea să pōtă fi turburată în Spania” dize o notă comunicată țiarelorŭ parisiene de către ambasada spaniolă din Paris, și „guvernulŭ este destulŭ de tare pentru a restabili ordinea cândŭ ar fi turburată.” Acestă desmînțire este dată, dupe cumŭ se spune țiarele republicane, mai multŭ, pentru informațiunile transmise de la fruntariă de către carliști, și reproduse de țiarele din Paris devotate causei lorŭ, relative la areștările mai multorŭ generali și vechi deputați republicani. Aceste areștări au exasperatŭ pe coreligionarii lorŭ, și este de temutŭ o nouă insurecțiune ca cea de la Cartagena și *pronunciamentos* în Sudŭ, și chiarŭ la Madrid, unde unŭ mare numărŭ de oficeri și soldați au fostŭ asemeni încarceratŭ. „Aceste noutăți sunt confirmate și de corespondențele adresate din Madrid țiarului *Times*. „Aceia cari sunt în curentul situațiunei, dize corespondentulŭ engles, știu că guvernulŭ spaniolŭ nu este lipsitŭ de temeri.”

În urma acestorŭ corespondențe, *Times* de la 9 Iuniŭ, vorbindŭ de șgomotele răspândite asupra acestorŭ mișcări republicane din Madrid și alte părți ale Spaniei, de și le consideră ca nefundate, crede cu toate acestea că aste șgomote potŭ fi prevestitoare unorŭ apropiate evenimente. Unele semne arētă acesta și aceste semne suntŭ, dupe opinia țiarului englesŭ, nu oile potestări ale ambasadei spaniole contra toleranței autoritățilorŭ franceze față cu carliștii. *Times* crede că guvernulŭ francesŭ nu va da o mare atențiune acestorŭ reclamațiunŭ. De altă parte, continuă acestŭ țiarŭ, guvernulŭ lui Alphons al XII nu mai pōte să se bazeze pe sprijinulŭ Germaniei, al cărei guvernŭ este prea practicŭ pentru a se face fără nici unŭ profitŭ apărătorulŭ unŭ regimŭ așa de slabŭ.

În fine *Times* conchide în acestŭ termenŭ: „Se va înțelege lesne că șgomotulŭ unei mișcări n'are în sine nimicŭ de neprobabil, că guvernulŭ lui don Alphons este foarte descuragiatŭ, și că Franca nu pune mare importanță pe plângerile ce suntŭ adresate în privința fruntariei sele.”

Țiarele germane au căutatŭ prin totŭ felulŭ de articole să esplice scopulŭ pentru care regele Suediei și Norvegiei, Os arŭ II, a călătoritŭ în Germania. Căutândŭ multŭ negreșitŭ că dētă nu au găsitŭ rezolvarea acestei probleme,

celŭ puținŭ au inventatŭ ceva, și astŭ-felŭ în generalŭ țiarele germane au dīsŭ că regele Oscarŭ voesce să intre în alianța celorŭ trei imperatori. Acestă opiniune a fostŭ puținŭ camŭ hasardată căci unŭ țiarŭ suedesŭ, *Stockholm Dagblad*, ce este unulŭ din țiarele cele mai bine redactate, și care foarte adesea se inspiră din cercurile ministeriale, o combate cu tăriă esprimându-se în termenii următorŭ:

„Ceea ce Suedia doresce și de care ea are trebuință, este o neutralitate respectată, pacea și bune raporturi cu toți vecinii noștri, erŭ nici de cumŭ o alianță ore-care. Vomŭ sci să respectămŭ pe Germania, vomŭ sci chiarŭ să i acordămŭ ore care simpatia în lupta sea contra ultramantanismulŭ, dertŭ nu vomŭ uita nici o dētă, noi ceștil-alți Germani din Nordŭ, relele și ultragiele comise de Germanii din Sudŭ față cu unŭ poporŭ care este rudă de aproape cu noi. Dorimŭ foarte multŭ să trăimŭ în bună amicitie și într'o perfectă înțelegere cu Germania, reamintindu-ne că fii noștri și-au vērșatŭ sângele lorŭ pentru adevēru și libertate pe câmpurile sele de bătăia; vomŭ sci să admirămŭ mărirea sea din noi căștigată; Germania ridică din noi stindardulŭ protestantismului și va avea într'adevēru drepturi la admirațiunea noastră, dētă va sci să profite într'unŭ modŭ nobilŭ de mărirea sea; dertŭ dreptŭ vorbindŭ, n'avemŭ plăcere să ne nlanțuimŭ, pentru ori ce eventualități, de politica sea, nici a renunța, numai pentru a căștiga protecțiunea sea, la drepturile de a lua noi enșine rezoluțiunŭ asupra acțiunilorŭ noastre. Puterniculŭ imperiŭ germanŭ n'are să se tēmă din partea noastră că vomŭ rupe pacea generală, nici de vre unŭ atacŭ nesibuitŭ, chiarŭ dētă s'arŭ presenta vre-o ocașie. Vomŭ da de voia sprijinulŭ nostru moralŭ Germaniei, dētă doresce acestŭ sprijinŭ, și dētă ea va combate pentru o cauză dertă și bună.

Nu putemŭ nici unŭ trebuie să promitemŭ nimicŭ mai multŭ. Reservămŭ forțele nôtre pentru apărarea proprieiŭ noastre țeri, dētă trebuie, și simpatieles nôtre pentru acela care este pe nedreptŭ apēsatŭ. Acestă este fără îndoială și cugetarea întreguluiŭ poporŭ suedesŭ, și, dupe cumŭ suntemŭ convinși, și aceea a regelui Suediei.”

În Camera Comunelorŭ din Londra, ministrulŭ Disraeli, răspundēnd la interpretarea d-lui Whalley, în privința jesiuiților stabiliți în Anglia, s'a pronunțatŭ în modulŭ următorŭ:

„Știu că ntr'adevēru unŭ mare numărŭ de jesiuiți locuescŭ în Anglia, și că acesta constituie unŭ delictŭ dupe termenii legii emancipării catolicilorŭ, ce există de o

jumătate de secol. Dertu această lege n'a fostu aplicată nici o dată și guvernul n'are de gându se o aplice. Cu tôte acestea guvernul nu consideră această lege ca cădută în desuetudine, ci din contra 'și rezervă dreptul de a o aplica decă va fi necesitate.

PROGRAMA

Țera întregă cunoscă că *regimul constituțional-parlamentar*, unul din cele patru puncturi adoptate de Adunările mame din 1857, ca baza viitoare organizațiunii a României, a devenit în ultimii ani o simplă ficțiune. În faptu, guvernământul *bunului placu* a nlocuitu instituțiunile noastre represintative. Astăzi națiunea nu mai esercită vr'unu controlu asupra afacerilor publice, astăzi nu mai avem de cătu cu numele echilibrul dintre puterile Statului, precum elu este prevădutu de *Constituțiunea jurată de Domn*.

În faptu, nu majoritățile legislative formază ministerele, ci ministrii își facu majoritatea, și mai că amu putea dice unanimitatea legislativă.

Cele petrecute supt'ochii noștri, cu ocaziunea ultimelor alegeri, nu mai permitu națiunii d'a 'și face iluziuni asupra sorței ce-o ascēptă! Suntem în dreptu d'a afirma că, în cea mai mare parte a țerei *alegeri constituționale n'au esistat*; căci, profitându de imperfecțiunile legii electorale și de restălmăcirile făcute acestei legi, amu vėdutu aginții guvernamentali întrecēdu-se în zelulu lorū întru d'a 'i falsifica aplicațiunea.

După nouē ani de la promulgarea Constituțiunii, ministeriulu actualu, printr'o monstruoasă interpretare a articolului 5 din legea electorală, a aruncatū în colegiulu alu treilea, ca alegătorii direcți, rurali cări nu potū vota de cătu prin delegațiune în colegiulu alu patrulea. Astu-felū, cu rari escepțiuni, profesiunile liberali, comerțul, industria, nu 'și mai au mandatarii lorū în Camera actuală; astu-felū represintațiunea orașielorū este acum ucisă, precum de multu este ucisă represintațiunea poporațiunilor rurale.

În zilele destinate pentru alegeri, alegătorii nu s'au găsitu față cu alegătorii; n'a esistat dertu între cetățeni acea luptă pacinică și legală, care este sustetulu guvernământului constituționalu. Alegătorii — acei cări au avut curagiulu d'a pune mai presu de interesele lorū, și chiaru de siguranța personală, datoria lorū de cetățeni — acești alegători s'aua flatu, mai pretutindeni, în față numai cu machina guvernamentală, care confecționându și listele alegătorilor, și listele *chiamașilor a fi represintanți națiunii* — spre a ne servi de însăși espresiuinea mesagiulu — s'a fostu transformatū în mare și unicu alegătoru alu țerei.

În asemeni condițiuni, succesulu ministeriulu era de mai nainte asicuratū și chiaru cunoscutu.

Astu-felū, din Constituțiunea noastră nu mai avem de cătu denumieră, erū garanțiile constituționale nu mai esistă, și guvernulu bunulu placu domnescu în România

Și cându s'afăcutu această? Într'o epocă normală, cându tôte marele cestiuni, naționale și sociale,

suntū resolve, și cându țera, după multe suferinți, după îndelungate lupte și comoțiuni de susu și de josu, se credea ajunsă l'acelu limanū care face fericirea națiunilor în presinte și pregătescē mărirea lorū în viitoru, și care pōrtă numele de *domnirea legilor*.

Esperiența seculorū a doveditū că guvernulu personalu, subtu masca regimulu parlamentarū, devine, în privința consecințelorū asupra sorței popōrelorū, mai desastrosū și mai corupțorū de cătu chiaru guvernele cele mai despotice. La noi, acestu tristū adevēru, mai multu de cătu în ori-ce altă țera, a dobânditū o teribilă consacrațiune. Resultatele cārmuirei prin bunulu placu, și ale supstuturii voinței miniștrilorū în loculū voinței națiunii, au adusū țera pe țermurile prăpastiei, și fie-care, plinū de grije, vede înainte sea ruina materială și morală a României.

Adversasiū noștriū se nu se încerce a împodobi cu numele de *ordine* și de *stabilitate* o situațiune care numai liniște și pace nu ne prevestește! Sē nu pretindă că regimulu constituționalu, *aplicatū în adevērulū sēu*, nu este făcutu pentru această țera. România este mândră d'a afirma, cu vechiele ei legi și tradițiuni, cu istoria sea în mână, că controlulu națiunii asupra afacerilor publice a fostu pururea *legea țerei*, și că chiaru în timpū cei mai nefasti, guvernulu bunulu placu n'a pututu nici o dată reeși a se supstutui pe lungu timpū glasulu națiunii și dreptulu ei străvechiu d'a lua parte la trebile țerei.

Dupē patru ani de funcționare, în cele din urmă, regimulu n'a mai păstratū din guvernulu constituționalu de cătu formele esteriore: această a deschisū ochii tuturorū, a convinsū pe toți omeniū cugetătorii, pentru care binele publicu nu este unu cuvēntu deșertu, că este mai multu de cătu timpū d'a ne deștepta, d'a n: pune la lucru și d'a face ca domnirea legilorū sē pună capētu arbitrarului și nesățiului guvernanțilorū noștriū.

Acēstă domnire a legilorū noi o ceremū ca singurā mântuitoare pentru toți; ea este atātu în interesulu națiunii, cătu și în interesulu puterei esecutive. În adevēru regimulu, reīntorcēdu-se cu sinceritate în calea prescrișă de pactulu nostru fundamentale, arū da o legitimă satisfacțiune drepturilorū și elementelorū vitali ale țerei, și cu acēsta s'arū asicura și întări forța morală a puterei esecutive, de vreme ce numai așa s'arū reīntemeia o salutară armoniă — care astăzi nu mai esistă — între acēstă putere și între tôte clasele societăței române!

Dertu acēsta este numai o speranță, și trista privelescē a presintelui tinde a ne-o ridica și pe acēsta.

De aceea, în față periculelorū care ne amenință, și care în parte au și lovitū drepturile națiunii căștigatē prin bărbăția și sacrificiele a două generațiunii și consacratē prin pactulu nostru fundamentale, suptscrișiū, *deputați ai oposițiunii ministeriale*, — cări datorimū mandatulu nostru numai virtuței civice și abnegațiunii alegătorilorū noștriū, — amu uitatū desbinările din trecutū, amu lăsatū d'o parte deosebirile noastre asupra unorū cestiuni d'o ordine secundară și, neavnēdū în

vedere de cătu suferințel: țerei, ne-amu datū mâna spre a urmări cu stăruință *reīnviarea legilorū*, spre a redobândi independința individuală în față cu a-totū puterincia guvernamentală, spre a face ca Constituțiunea în generale și legea electorală în deosebī sē devie unū adevēru respectatū și practicatū atātu de cetățeni cătu și de puterea esecutivă.

Acestu resultatū mântuitorū obținutū, activitatea noastră parlamentară va urmări cu energiă realizarea următoarelorū principii:

1.— Vomū stăruī ca n'afacerile noastre esteriore sē domnescă o *politică românească*, o *politică de pace*. Așa o voiescū vechile noastre tratate, închieiate cu Inalta Pōrtă, așa o voiescē tratatulū de Paris, așa o voiescē interesulu bine înțelesu alu României. Suntemū dertu decisi a combate ori-ce politică aventurosă. Vomū priveghia ca guvernulu nostru sē observe către Inalta Pōrtă și către tôte puterile garanți o atitudine nepărtinitoare ș'amicală, și prin ênsēși acēsta, vomū osândi ori-ce preferință exclusivă către unele din Statele străine, preferință care n'arū avea altū resultatū de cătu d'a ne atrage dificultăți și gelositi din partea acelorū State. În deosebī, în deslegarea cestiunilorū, economice, noi înțelegemū a nu se ținea sēmă de cătu de dreptulu, binele și interesulu națiunii.

2.— În tôte Statele europene guvernele, ori-care este natura lorū, punū o deosebită îngrijire întru a ocroti bunulu traib, întru a desvolta buna stare a claselorū munitore, întru a răspândi instrucțiunea în mișloculu lorū. Ministeriulu actualu cārmuiescē acēstă țera d'unu timpū mai îndelungatū de cătu l'au avut tôte cele-l-alte ministere de la 1866 pēnē la 1871. Elū ênsē n'a făcutu nimicu pentru aceste poporațiuni și mai cu deosebire pentru cele rurale. Sătēnulu este astăzi adusū la sapă de lemnū. Zapciulu, primarulū, notarulu, perceptorulu, fie-care lū asuprescē și lū jupōie fără frică de Dumneșeu și de legi; căci ministerulu de interne și cu prefectii sēi, în locū d'a face administrațiune, facu politică și nu reclama de la subalternii sēi de cătu politică. Legea tocmelorū agricole a pusū la discrețiunea administrațiunii atātu capitalele proprietarilorū ș'ale arendașilorū, cătu și braciile cultivatorilorū. Scōlele din și n'și se mputinēză în comunele rurale, și cele ce-ău mai rēmasū în ființă nu mai funcționēză de cătu cu numele. Insurăteitū din 1864 au îmbētrānitū asceptāndū pāmēnturile date lorū prin legea rurală, și garantate lorū prin Constituțiunea din 1866. Atātu în privința acestora, legea este suspendată, precumū este suspendată și legea din 1868, care prescrie ca mahalagiilorū agricolū din orașiele principale sē li se vēndă loturi de pāmēntu din învecinatele moși ale Statului. Guvernulu prin acēsta a violatū în chipū flagrante art. 93 din Constituțiune, care rostescē că puterea esecutivă nu pōte suspende aplicarea legilorū.

Vomū stăruī dertu cu totū dinadinsulu ca aceste legi sēse aplice; ca sōrtea claselorū munitore, de la prosperitatea căroră atērnă prosperitatea națiunii întregi, sē se îmbunērățescă în modū pozitivū. Vomū reclama aplicarea legii în privirea răspāndirei învățāmēntului gratuitū și obliga-

torū în tōtă țera. Vomū reclama imperiosū ca poporațiunile rurale sē reīntre în legea comună și s'ajungă a avea și ele ceea-ce le lipsește astăzi cu totulū: *justiția poporană*.

3.— Indatoririle militare au devenitū mai alestū pentru poporațiunile rurale o sarcină din cele mai apēsātore. Legea milișielorū, aplicată în modū rēu voitorū și pārtinitorū în unele părți ale țerei, reclama imperiosū o interpretațiune legislativă, în scopū d'a ocroti pe cetățeni de prigoniri ce n'au intratū în vederile legislatorului. Posițiunea oficiarilorū are asemenea trebuinți d'a fi asicurată în modū pozitivū în contra bunulu placu al conducătorilorū afacerilorū militare. Vomū stăruī dertu ca și *armata sē aibă justițiā*.

4.— Cu tôte laudele oficiale, date îmbunățāririi financielorū noastre — laude cări nu potū resista la cea mai ușioră critică — este necontestabilu, și chiaru amicū guvernulu o recunoscu, că sarcinele fiscale ce apēsă pe contribuabili au ajunsū la nisce proporțiuni atātu de sdrobotore, în cătu sēcă tōtă avuția publică și privată. În nici o țera aceste sarcine — în scurtulu timpū de patru ani — n'au ajunsū la o asemenea culme. Suntemū în dreptu a afirma că, în acestu micu intervalu, dările s'au urcatū în totale cu 32% peste ce ele erāu în 1869 — 1870. Și pe lângă acestea s'au contractatū noui împrumuturi represintāndū 64,524,163, lei, afară de împrumutul domeniiale făcutu pentru stingerea vechiei datorii flotante, ș'o parte însemnată din bunurile Statului s'au vēndutū spre a acoperi deficite bugetare! Reducerea cheltuielorū publice este dert de neapărată nevoiā, în vedere mai alestū d'a desārcina clasele munitore, cări astăzi îngenuchiatē sub povēra dărilorū, suntū osāndite ale plăti nu din economiele lorū, cări nu mai esistă, nici chiaru din capitalulu lorū, care nu lū mai au, ci robinduși munca, și nu numai pe cea presinte, dertu și pe cea viitoare și pe mai mulți ani înainte.

5.— Aceiași reducere în chialtuell, și p'unu piciorū mai mare, trebuie de a fi operată în bugetele judeciane și comunali, cări, de și în modū indirectū, nu suntū în mare parte de cătu o continuațiune a bugetulu Statului. În adevēru, resursele principale ale județielorū și comunelorū suntū astăzi absorbite prin chialtuell ce nu suntū de locū pentru trebuințele lorū proprii și, în definitivū, îndestulēză totū chialtuell aparținēndū guvernulu centrale.

6.— Legile judeciane și comunale din nou reformate, în locū d'a da țerei o descentralizațiune mai desvoltată de cătu în trecutū, și așa precum o prescrie Constituțiunea și precum o reclama necesitățile practice ale țerei, au întemeiatū o centralizare nepomenită, care întrunescē în mâinele puterit esecutive tôte interesele judeciilorū și comunelorū. Aceste două legi trebuiescū imperiosū reformate în vedere d'a da localitățilorū o seriosă și efica independință în conducerea afacerilorū lorū proprii.

7.— Magistratura, clerulu, corpulu profesoralu suntū astăzi lipsite de ori-ce independință în împlinirea misiunii lorū. Personalulu lorū, lipsitū d'ori-ce garanțiā, este

redușă la rolul de simpli funcționari administrativi. În deosebire, justiția pusă în atârănarea administrației, a conținutului d'ea mai fi o a treia putere a Statului. Vom stăruși d'ertu cu neadormire ca o independență salutară se fiă acordată clerului și profesoratului, ertu justiția se fiă rădăcată la înălțimea misiunii seile, la gradul de putere care 'este garantată de Constituțiune și cerută de interesul cetățenesc.

Centralizațiunea de mai sus a avut de efecte fatale că astăzi interesele economice, material și moral ale tuturor claselor societății sunt în atârănarea guvernului. Activitatea cetățenilor, forțele și inteligența ț'rei și chiar a individului sunt restrânse într'unu cercu de feru, și puterea centrală tinde din ce în ce mai multă d'a cugeta și a vieții singură pentru totu. O asemenea stare de lucruri, prelungindu-se, va avea de efect a înjosori caracterele, a corupe conștiința umană, a înăbuși în ț'era ori-ce independență, ori-ce activitate, ori-ce viață. Acesta aru fi ertușe ertușeși m'ortea morală a națiunii.

Trebuiescu d'ertu reformate cătu mai curendă legile administrative și chiar economice în vedere d'a face neatârnat de a-totă-puternicia guvernamentale inițiativa, activitatea și traiul cetățenilor, în vederea mai alesu d'a realța caracterul și independența individului în față cu Statul.

Acestea sunt bazele principale ale programului nostru. Ele își au consacrațiunea lor în ertușușu pactul nostru fundamental. A lucra pentru realizarea lor, pentru sincera și reala loră desvoltare și aplicare, noi credem că este a face actă de bun cetățeni, de onest mandatar ai națiunii. Mai pre susu de t'ote, noi credem că numai aceste principii, strictu respectate de către puterea executivă și cu energiu apărute de către cetățeni, potu feri ț'era și instituțiunile ei atăt de escesele despotismului cătu și de comotțiunile violenți ale răsunărilor populare.

Strinsu uniu în mijloce și în scopu, noi, pentru apărarea acestor principii și pentru introducerea lor în actele și în deprinderile guvernului, nu vomu cruța nici unulu din mijlocele legali pe cari ni-le dă Constituțiunea din 1866, nici unulu din sacrificiile pe cari ni-le impune datoria noastră de Români.

M. Costaki, I. C. Brătianu, Cogălnicenu, A. G. Goleseu, G. Vernescu, Anastasiu, C. Fuseu, Al. Candiano-Popescu, A. Stoiljanu, G. Chișu, Const. G. Pișiacov. Aderu la principiile espuse în acestu program, N. C. Furculescu

ILIE GIAMBAȘUL

Diarulă *Pressa*, într'unul din numerele seile, trecute, vorbindu de cele petrecute în Camera cu ocaziunea verificării titlurilor deputaților colegiului alu III de Ilfov, se exprimă apr'ope astu-fel: «Atuncu ilustrul omu de statu alu României luandă cuvântul, cu o elocință irezistibilă, demonstră că bătașii și bandiții nu au existat de cătu din partea roșilor, și că Ilie Giambașul, partisanu alu *Ordinei*, era unu om pacinicu, unu omu cu avere, unu omu cu familie!»

Curiosu de a vedea prin noi înșine p'ne la ce punctu aceste afirmațiuni ale ilustrului Principe sunt esacte, amu a-

vut paciența de a răscolu archiva tribunalelor corecționale, ajutați fiindu în acesta de suvenirile și de notișele ce conservaserăm din timpul cându ocupam posturile de procurori de secțiune pe lângă tribunalul Ilfov.

Resultatul investigațiunilor noastre este din cele mai semnificative. Cu totu regretul ce simțim de a da o desmărire formală ilustrului Beizadea, stălpu puternicu alu regimului, luăm asupra de a publica numerele dosarelor și natura afacerilo. În care figurează numele lui Ilie Giambașul, fiindu-că ele dovedesc în modulu celu mai palpabil că acestu partisanu alu «Ordinei», dupe cumu d-sa lu numesce, nu a fostu nici unu omu pacinicu, nici omu cu avere, nici omu cu familie, ci puru și simplu unu bătașu și unu banditu de codru.

Etă numerele aceloră dosare, locul unde ele se potu găsi și natura delictelor ce au de scopu să conserve, pentru învătământulu posterității:

Dosarul No. 1884 din anul 1870, alu secției I corecționale, în care Ilie Giambașul și finulu seș Decu sunt preveniți că s'au dusu la casa lui L. Bondariu și l'au insultat, luându-se că au se lu omore. Neputendă se lu bătă chiar în momentul acela, s'au întorsu noptea, au trasu clopotulu de la ușa casei, au deșteptat t'ote slugile din curte și au voit să pătrundă în intru cu forța. Acesta înșe fiindu imposibil, seș retrasu proferind cele mai oribile blasfeme și amenințări.

Dosarul No. 2031, din anul 1871, alu secției I corecționale, în care Ilie Giambașul și alții sunt preveniți că s'au dus în domiciliulu lui Dumitru Toma, i-au violat casa în lipsa acestuia, i-au bătut și maltratatu soția și i-au furat mai multe obiecte.

Dosarul No. 764, din anul 1871, alu secției I corecționale în care Ilie Giambașul și finulu seș Decu sunt preveniți că s'au dusu la cărciuma lui Alcesandru Potopu, s'au îmbetat, s'au legat de soția acestuia Maria, și, fiindu-că ea voia să le reziste, au bătut-o, au călcat-o în picioare, au bușit pe sociulu ei de pumni și au spartu t'ote sticlele din prăvălie.

Dosarul No. 673, din anul 1871, alu secției I corecționale. În care Ilie Giambașul și Ilie Pavlichenu sunt preveniți, că au ultragiat pe N. Constantinescu, sub-comisarul de clasa I la despărțirea de Negru, și au voit să se lu bătă.

Dosarul No. 417, din anul 1871, alu secției I corecționale, în care Ilie Giambașul este prevenit că s'a dusu la stabilimentulu de cafeana alu lui Costache Andreescu, l'a întrebatu decă este roșiu și, asupra răspunsului afirmativ alu acestuia, a voit să intre călare în prăvălie, l'a insultat în modulu celu mai trivialu și s'a jurat că lu va face se nu vedă Pascele cu ochii.

Dosarul No. 238, din anul 1871, alu secției I corecționale, în care Ilie Giambașul și finulu seș Decu sunt preveniți că s'au dusu la cărciuma lui Vasile Dima, l'au insultat, au voit să se lu bătă, fiindu-că nu le-a dat se bea gratis, și i-au causat mare pagubă, spărgendū totu din prăvălie.

Dosarul No. 323, din anul 1874, alu instrucțiunei, atașat pe lângă dosarul No. 1078 din 1875 alu secției II corecționale, conținendă ordonanța No. 87 din 29 Martiu 1873 a judeului lustratore biuroulu No. 1, în care Ilie Giambașul și Temelie Trancă sunt preveniți că prin bătă au ruptu piciorulu lui Ionu Marinu, care a r'emasu slutu din acesta, fiindu-că nu voia să le dea banii ce avea asupra-și. Faptulu s'a petrecutu în ziua mare pe drumulu care duce de la Fierestrăul vechiu la rondulu II alu șoselei Kiseleffu. Ei sunt preveniți asemenea că s'au dusu în cărciuma lui N. Andrei, au pusu mâna

pe socia acestuia, Manda, i-au ruptu fusete și au ț'erat o cu forța într'o odaie alaturată spre a o viola. Ordonanța dă casu de urmărire contra lui Ilie Giambașul cu aplicațiunea art. 238, aliniatulu 3; 240 și 264 aliniatulu 1, combinate cu art. 40 din codulu Penalu, și contra lui Temelie Trancă cu aplicațiunea art. 264 aliniatulu 1, combinate cu art. 50 aliniatulu 2 din acelașu codu. Procesulu este încă pendinte, și suscitatele articole sună astu-fel:

Art. 238. *Faptulu de a lovi seș a răni cu voință o persoană seș a' cauza ori ce alte leziuni corporali se pedepsece dupe împrejurări ca crimă, ca delictu, seș ca contravențiune. Alineatulu 3: Cele-l-alte răniri și loviri simple se pedepsece cu închisorea de la 15 zile p'ne la unu anu.*

Art. 240. *Decă în urma loviturilor seș rănirilor voluntari, pătimașulu a r'emasu slutu seș în incapacitate pe t'otă vieța de a lucra, etc. culpabilulu se va pedepsi cu închisorea de la duoi p'ne la cinci ani și cu amenda p'ne la 5,000 lei.*

Art. 264. *alineatulu 1. Oră cine va comite unu atentat în contra pudorei independenței seș cercatū cu violență în contra vre-unu individū de seșu bărbătescu seș femeescu. se va pedepsi cu maximulu închisorei, care este cinci ani.*

Art. 40. *cândū inculpatulu se va fi datū în judecată pentru mai multe crime seș delictu se va aplica osenda cea mai grea decă acele crime seș delictu voru fi de deosebite naturi și supuse la diferite pedepse; ertu de voru fi de aceeași natură și supuse la aceeași pedepsă, judecata va hotărî maximulu pedepsei.*

Dosarul No. 281 din anul 1874 alu instrucției, atașatū ne lângă dosarul 1067 din 1875 alu secției II corecționale, conținendă ordonanța No. 69 din 28 Martie 1875 a judeului instructore biuroulu No. 1 în care Ilie Giambașul este prevenit că s'a dusu la cărciuma lui Vasile Constantinu, a consumat vinu, și, fiindu-că acesta îl reclama plata cuvenită, a sloboțit o carabină ce avea cu d'ensulu, fără însă alu lovi. Apoi s'a pus de l'a bătut în modulu celu mai cumplitu. Elu e prevenit asemenea că, vedendū pe Culea Minea din naintea cărciumei lui Gh. Niculae, a început seș insulte și seș lo- v'escă. Culea Minea, scăpandū din mâinile lui, s'a refugiat în domiciliulu seș și a închis porțile. Atuncu Ilie Giambașul, în paroximulu furiei, a început să sloboță focuri asupra porților. Elu mai e prevenit că, întelindū pe Andrei Ionescu, l'a luat la bătă, l'a călcat în picioare și l'a lăsat în starea cea mai deplănsu. Ordonanța dă casu de urmărire cu aplicațiunea art. 238 ali. 3. combinatū cu art. 40 din Codu Penalu.

Afară de aceste dosare. mai există dosarul secției I corecționale care conține procesulu verbalu încheiat de d. procurorū Dedu în ajunulu alegerilor, din care se constată că Ilie Giambașul, însoțit de unu Foloștină și alți bătașu, s'a dusu la stabilimentulu lui Anton cu masale și băte în mână, a luat la gonă lumea care se găsea în acelu stabilimentu și a bătut pe Anton și alți prietini ai seș în modulu celu mai crăncenu.

Credem că conținutul susu citatelor dosare este de ajuns pentru a califica omulu și faptele seile. Curiosu înșe, cari ar voi să afe mai multe asupra trecutulu lui Ilie Giambașul, n'au de cătu seși dea ostenele să consulte și următoarele acte: Dosarul No. 2366 din anul 1869 înaintatū primulu procurorū prin adresa No. 5932 din 21 Iulie 1870; Dos. No. 2438 din anul 1870 înaintatū primulu procurorū prin adresa No. 9750 din 6 Septembrie 1871; Dos. No. 2093 din anul 1871 înaintatū primulu-procurorū prin adresa No. 1263 din 13 Septembrie 1872; Dos. No. 1999 din anul 1874 înaintatū primulu-procurorū prin adresa No. 14,847

din 1 Augustu 1874; Dos. No. 938 din anul 1874 pendinte la sect. I corecționale și sorocit la 19 Augustu viitoru; Dos. No. 138 din anul 1874 înaintatū spre apelū procurorului general prin adresa No. 22,842 din 12 Decembrie 1874. etc.

Eatū omulu pe care ne am propus se lu facem cunoscutū României întregi; eatū omulu a căru apologie a fost cântatū de diarele oficiose; etū omulu alu căru martiriu a fostu apoteosat de celu mai înaltu corifeu alu «Ordinei» în Camera legiuitoru; etū în fine distinsulu cetățeni «liberal-conservatoru» pentru care d. N. Fleva, în inocența sea, a seșut atâtea zile la Văcărescu!

De cătu curagiū, de cătu lipsă de pudore către sine însăși au trebuit să se armeze șefii partidulu «Ordinei» pentru a primi cu orgolū în brațele lor pe acestu banditu desfrănatū! decă d-nii Lascar Katargi și Dimitrie Ghica numără multe ilustrațiuni de asemenea natură în sinulu partidulu ce represintă, nu ne mai îndoinm de succesulu ce voru obține în fie care și în amorulu și în stima națiunei!

Ion Dendrino și Ciru Economu,
foști procurori de secțiune pe lângă Tribunal Ilfov.
(Alegătorulu Liberu).

SCRİ DE LA CAMERA

(5 ORE).

S'a discutat totu asupra răspunsulu la mesagiulu tronulu.

Au vorbit pentru susținerea proiectulu făcutu de comisiune, D. Bolliac și D. Georgio Brătianu, ertu contra D. Candiano și D. Vernescu.

Discursulu Domnulu Vernescu, care a ținut 2 1/4 ore, a fost unu copo-d'operă de logică și adevăr. Domnia sea a făcutu istoricul guvernamentulu actualu, și mai cu semă alu modulu violente și ilegalu cu care a făcutu alegerile anul acesta, cu atata talentu, claritate și veritate, că discursulu Domniei seile va rămânea ca o pagină în istoria, în care se va cunoșce de posteritate faptele actuale.

La cinci ore consultandu-se Adunarea, și majoritatea cerand se continue seșința până se va termina cu votarea proiectulu de adresă alu comisiunii, a început se vorbescă D. Dimitrie Ghica, cu t'otă întristare Domnilor Ganea, Pogor și Ventura, cari erau nerăbdători se alerge mai curandū la Rașca spre a auți cânteculu la *Marchande de Cresson*.

ULTIME SCRİ

Madrid, 10 Iuniu. — Din 21 plenipotențiaru ce residă aci, 12 au presintatū scrisorile lor de acreditate.

Dorregaray a plecatu din noū la Alboacset (Castellon). Două bataliuni carliste cantonate în Ies, în vecinătățile de la San-Sebastian, s'au dirigiatū către Biscaya. Alte șese bataliuni rămănu în Guipuzcoa.

Berlin, 11 Iuniu. — În seșința sea de astă-zi, Camera deputaților a respinsu propunerea d-lui Lyskanski pentru întrebunțarea limbii poloneze ca limbă maternă în școlile învățământulu primaru.

Michailu Costescu, licențiatu în dreptu de la Facultatea din București, îmbrășindū cariera de avocatū, anunță pre cetățeni, cari voru voi a-lu însărcina cu apărarea proceselor lor, să se adreseze, la domiciliulu seș, din Strada Fontanei No. 84.

Ionu Vilacrose, licențiatu în dreptu, fostu procurorū pe lângă Tribunalulu de Ilfov, face cunoscutū acelu care voescu alu onora cu încrederea d-lor, că a îmbrășiatu profesiunea de avocatū și domiciliază strada Stirbei-Vodă No 44, vis-à-vis de casa d-lui generalu I. Em. Florescu.

STABILIMENTUL
DE
COLONIALE, DROGUE, COLORI, VINURI ȘI DELICATESE
SUB FIRMA
MARTINOVICI & FII

LA CRUCEA DE AURU

Aduce la cunoștința O-nor. Public, că pe lângă alte articole de Specialitatea sea este bine asortat în totu timpul, cu cele mai principale APE MINERALE, de la adevăratele lor surse, precum și cu **MEDICAMENTE FRANCESE**, cele mai usitate.

Asemenea are în Depozit o mare cantitate de **CIMENT** veritabil de **PORTLAND**.

Ceruială pentru Scânduri **GRUND** și **LACŪ**, diferite **COLORI** frecate în **ULEIŪ** și nefrecate, **PENSULE** diverse, etc. etc. se găsesc în totu timpul cu Prețuri moderate și calitate superiōră.

SERVICIU PROMPT ȘI ONEST.

KARL WIESNER,

Wiena Wieden, Gr. Neugasse 3,
sau Kl. Neugasse 2.

Recomandă renumitele sale ghețării portative și Canale, mușând de metalu invențiunea sa proprie cu prețurile cele mai estine.

Prețuri corente ilustrate se dă gratisu D-lorū revēndētorū și se dă unū rabatu insemnatu.

SCROBEALA ALBA de OREZŪ
SISTEM ENGLESESCI

QUALITATE SUPERIORE

din fabrica *L. Vergouts & C.* *) din Lierre se recomandă tutulorū menagiilor ca superiōră altorū fabricațiunū.

Depozitū pentru comerčiū la d. *I. Angelescu & C. Georgescu*, engroșiți strada Șelari.

*) Acēstă casă este represintată pentru România de H. Vartha, str. Academie 25.

NEPUTINȚA
BĂRBĂTESCĂ
IMPORENȚA

Causa și vindicareea ei, cu ilustrațiunū anatomice. Prețulu, 2 lei noui, prin poștă 2 și 50 cu timbre postale. Tiehli et Weiss, Strada Lipsicanii Nr. 11-13. Vindecarea fără remediū interne, care sunt cunoscute, că sunt vătămătore.

ANUNCIU

Se vinde prin licitație de bună voe prin tribunalul Ilfov secțiunea III casele din podul Mogoșoiei Nr. 61 a minorulū Costică Scarlatū Filipescu la 4 Iunie corinte.

Tutrice Filipescu.

SOCIETATEA GENERALE DE ASIGURARE
„ROMANIA”

Aducemū la cunoștința Onor. Publicū că pe basa decisiunei luatā de Adunarea generalā la ^{30 Martiū}/_{11 Aprilū} 1875 am introdusū în sfera activității nōstre asigurările pe viață, pentru care scopū am măritū capitalulū nostru de la douē milione la patru milione Lei noi cu 50% versāmētū.

Prospecte și deslușiri se dă de către Direcțiunea generalā în Bucuresci, Strada Carol No. 40, precum și de toți Representanțiū din Districte.

Direcțiunea generalā.

PENTRU DAME

Care dorescū a dobāndi copii, care au suferințe la naștere și care pătinesc de Mitricale; la acelea dāu consiliū salutare, pentru dobāndirea de copii, o ușorā naștere și vindicarea Mitricalelor. Avem îndepline dovedi despre aceste. A se adresa *Hotel Franța* camera N. 17.

DE INCHIRIAT casele etajul de susū, unū salonū, 4 camere și dependințe în total saū inparte. Precum o prāvālie cu odae și dependințe. Strada Belvedere, vis-a-vis de Hotel de Rusia No. 11. Doritorū se vor adresa aici la prop.lor.

GRADINA ȘI RESTAURANTULU

N. GEORGESCU

MAI 'NAINTE „STAVRI”

In dosul Pasagiului Românū, aranjată dupe cel mai plăcut gust, este deschisā în tōte zilele și la ori-ce orā.

MUSICA ROSIORILORU

deja cunoscutā ca una dintre cele mai distinse musicī militare, este angagiată pentru întregulū sezonū și va executa piesele cele mai alese în tōte serile de la 7 ore în susū. Atātu în Grādinā cātu și în Salonū, unde unū bunū pianistū va dilecta pe onor. visitatorū. În timpulū pauselorū musicel, se servesc Alimentele cēle mai gustōse, Bēuturi diverse, tōte de cualltăț alese pe precieri moderate.

Anunciindū aceste onor. Publicū credū că va ține comptū de sacrificiile mele, și va bine-voi a mē preferi streinilorū ce se ocupū cu acestū felū de comerčiū, pentru care mē simtū datorū a 'i mulțumi mai dinainte.

N. GEORGESCU

NB. De la Sf. George s'au formatū trei prāvālii în faciā unde a funcționatū gazinulū, fōrte elegante se potū arenda cu precii fōrte moderate; totū de o detā suntū și apartamente de inchiriatū în etagiulū I, punemū la dispozițiunea domnilorū amatorū spre vēndare tot mobilierul ce au fost în gazinul nostru de cafenea, rugām pe d-nii amatorū sē bine voiascā a se adresa la Antreprenorulū acestui localū.